



บทความวิจัย

เรื่อง

คำสาปมรณะ(The Ring) และ ห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทด (Dark water)

ภาพยนตร์สะท้อนปัญหาครอบครัวในภาพยนตร์สยองขวัญของผู้กำกับฮิเดโอะ นากาตะ

โดย

นางสาว ชัญญาวรรณ ไชยานุวงศ์

รหัสนักศึกษา 05550621

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สรรเสริญ สันติชญะวงศ์

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450108 ระเบียบวิจัยเอเชียศึกษา

สาขาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2559

ชื่อบทความวิจัย	คำสาปมรณะ(The Ring) และ ห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทค(Dark water) ภาพยนตร์สะท้อนปัญหาครอบครัวในภาพยนตร์สยองขวัญของฮิเดโอะ นากาตะ
ชื่อนักศึกษา	นางสาว ธัญญาวรรณ ไชยานุวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สรรเสริญ สันติธนะวงศ์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องคำสาปมรณะ(The ring) และห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทค(Dark water) ภาพยนตร์สะท้อนปัญหาครอบครัวในภาพยนตร์สยองขวัญของผู้กำกับฮิเดโอะ นากาตะ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเด็นปัญหาครอบครัวที่สะท้อนอยู่ในภาพยนตร์

จากการศึกษาพบว่า ในสังคมญี่ปุ่นที่ปรากฏในภาพยนตร์แบบสยองขวัญ ผู้กำกับชาวญี่ปุ่นจำนวนมากได้ทอดแทรกประเด็นปัญหาทางสังคมในภาพยนตร์เสมอ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดก็ตาม โดยเฉพาะผู้กำกับ ฮิเดโอะ นากาตะ ภาพยนตร์ของเขามักสอดแทรกปมของปัญหาภายในครอบครัว โดยเฉพาะในภาพยนตร์ 2 เรื่องที่มีชื่อเสียงของเขา คือ ภาพยนตร์คำสาปมรณะ(The ring) และห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทค(Dark water) ภาพยนตร์ทั้ง 2 เรื่องแสดงให้เห็นถึงปมของปัญหาและความรุนแรงที่มาจากครอบครัวและนำไปสู่เหตุการณ์สยองขวัญ เช่น การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาการหย่าร้าง เด็กที่ขาดผู้ใหญ่อุปถัมภ์เอาใจใส่

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากปราศจากวิชา 450109 การศึกษาเอกเทศ และคงจะไม่ประสบความสำเร็จหากขาดผู้ให้คำปรึกษา ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สรรเสริญ สันติธนะวงศ์ ที่สละเวลาอันมีค่าให้กับการดูแลรายงานวิจัยเล่มนี้ และขอขอบคุณที่คอยแบ่งปันเรื่องราวประสบการณ์ต่างๆให้กับผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่า ทุกเรื่องราวอันมีค่าที่ถ่ายทอดสู่กันฟังนั้นจะกลายเป็นประสบการณ์ทำให้ผู้วิจัยโตขึ้นและสุดท้ายนี้ขอขอบคุณอาจารย์อย่างสูงที่คอยแนะนำสิ่งดีดีให้กับศิษย์คนนี้

คนแรกที่จะยินดีกับความสำเร็จของเราคงนี้ไม่พ้นครอบครัว ขอขอบคุณอาจารย์ที่เป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้งานนี้สำเร็จอย่างลุล่วง ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจให้ ผู้วิจัยหวังว่าเมื่องานนี้สำเร็จลุล่วงดีแล้ว งานนี้จะกลายเป็นอีกงานหนึ่งความภาคภูมิใจที่มอบให้กับครอบครัว

ธัญญาวรรณ ไชยานุวงศ์

พฤษภาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการศึกษา	3
วิธีการศึกษา	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	4
หนังสือ กระจกญี่ปุ่น	5
หนังสือ มองสังคมญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2	6
หนังสือ คนญี่ปุ่น	7
หนังสือ ญี่ปุ่นปัจจุบัน	7
หนังสือ โครงสร้างสังคมญี่ปุ่น	7
บทความ โรคฮิชิโมริ	8
บทความ ลูกคนญี่ปุ่นซุกตัวอยู่ในรังพ่อแม่	9
บทความ ลักษณะพิเศษของคนญี่ปุ่น	10

บทควม ธรรมะบันเทิง Tokyo sonata	11
บทควม ปริญญานิพนธ์เรื่องการตงงานกับโฮมเลสในญี่ปุ่น	11
บทที่ 3 วิธีการดำเนินวิจัย	13
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	17
สภาพสังคมญี่ปุ่น	18
เด็กที่ขาดการดูแล	19
ปัญหาการหย่าร้าง	20
ความล้มเหลวทางสถาบันครอบครัว	21
การใช้ความรุนแรง	22
การสรุปและอภิปรายผล	23
บรรณานุกรม	24
ประวัติผู้ศึกษา	27

บทที่

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ครอบครัวเป็นสถาบันหลักและเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างสูงในสังคม สังคมที่มีคุณภาพมีความสงบสุขและความเจริญอยู่ที่ปัจจัยพื้นฐานในแง่ของการปลูกฝังภายในครอบครัว ในปัจจุบันทุกสังคมและในประเทศต่างๆ ให้ความสนใจที่จะพัฒนาสังคม โดยเริ่มจากครอบครัวเป็นสถาบันหลักไม่เพียงแต่หน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรง หากแต่จิตสำนึกและแนวคิดนี้ได้ถูกปลูกฝังผ่านกลุ่มศิลปินและผู้สร้างผลงานศิลปะประเภทต่างๆเช่นกัน

ครอบครัวญี่ปุ่นในปัจจุบัน เป็นครอบครัวเดี่ยวคือพ่อแม่ลูก ผู้ชายมีหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว สถาบันครอบครัวญี่ปุ่นในปัจจุบันพบว่าคู่สามีภรรยาชาวญี่ปุ่นหย่าร้างกันมากที่สุดติดอันดับของโลก

ทั้งในฐานะสื่อบันเทิงหรือศิลปะภาพยนตร์ถือเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอภาพและเรื่องราวต่างๆทางสังคม ภาพยนตร์มีการนำเสนอที่หลากหลาย เช่น แนวภาพยนตร์สายลับ ภาพยนตร์สงคราม ภาพยนตร์ชีวประวัติ ภาพยนตร์เขย่าขวัญ หรือภาพยนตร์แนวสืบสวน ภาพยนตร์มีบทบาทในการให้ความบันเทิงแก่คนทั้งโลก โดยมีคุณสมบัติพิเศษที่สามารถสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้กับผู้ชมได้อย่างมาก เช่น ตื่นเต้นสนุกสนาน ดีใจ เศร้า สะเทือนใจและหวาดกลัวอีกทั้งยังสามารถสอดแทรกความรู้ ถ่ายทอดเรื่องราว เหตุการณ์ ข้อเท็จจริงของสังคมและข่าวสารต่างๆลงไป มีการสร้างจิตสำนึกและให้ข้อคิดอีกด้วย ในประเทศญี่ปุ่นภาพยนตร์ก็มักจะมีการสอดแทรกประเด็นทางสังคมอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์แนวรัก บันเทิง หรือ ภาพยนตร์แนวผีก็เช่นกันซึ่งผู้กำกับที่มักจะสอดแทรกแนวคิดปัญหาทางสังคมลงไป ในภาพยนตร์เสมอ เช่น ผู้กำกับฮิเดโอะ นากาตะ

ฮิเดโอะ นากาตะ เกิดเมื่อ 19 กรกฎาคม 2504 ที่โอคายาม่า ประเทศญี่ปุ่น ปัจจุบันทำงานเป็นผู้กำกับของค่ายหนัง DreamWorks โดยแนวหนังที่เขาทำคือภาพยนตร์แนวหนังผี สยองขวัญ ผลงานที่ผ่านมาเช่น Don't look up(Ghost actress) ,Choas,Ringu,Ringu2,Dark water, Kaidan,Death note:L changes the world ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เลือกภาพยนตร์เรื่อง กำสาปมรณะ(The ring) และห้องเช่าหลอนวิญญาณโหด(Dark water) ที่ซึ่งถือเป็นภาพยนตร์แนวสยองขวัญของญี่ปุ่นที่ได้รับการกล่าวขานถึงมากที่สุดตลอดกาลด้วยโครงเรื่องที่มีความซับซ้อนและการต่อสู้เพื่อคลายปมปริศนาไปสู่สาเหตุการฆาตกรรมที่

เกิดขึ้นจะทำให้ เกิดความพยายามของวิญญาณที่สร้างความน่ากลัวและความน่าติดตามตลอดทั้งเรื่อง ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องจะมีความโดดเด่นในแง่ของความสุข น่าสยดสยอง และน่าติดตาม หากแต่เนื้อหาใน ภาพยนตร์กลับสอดแทรกประเด็นความคิดในทางสังคม โดยเฉพาะการเน้นให้เห็นถึงความรักและ ความสำคัญของคนในครอบครัวและประเด็นปัญหาของเรื่องทั้งสองก็สะท้อนมาจากปมของความขัดแย้ง และปัญหาการแตกแยกของสถาบันครอบครัวในสังคมญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้ศึกษาสนใจศึกษา

ภาพยนตร์เรื่องห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทค(Dark water) สร้างขึ้นเมื่อปี 2002 ความยาว 2 ชั่วโมง โดยดัดแปลงจากเรื่องสั้นชุด ปริศนาใต้บาดาล งานเขียนของ ชูสุกิ โคจิ เรื่องราวเกี่ยวกับสองแม่ลูก โยชิมิ – อิกุ โกะ ที่เพิ่งย้ายเข้าแมนชั่นหลังใหม่หลังเธอแยกทางกับสามี และแย่งสิทธิการดูแลลูก ขณะเดียวกันเธอก็ ต้องเผชิญกับเรื่องหลอนๆ ที่เกิดขึ้นในห้องของเธอ อย่างเช่น น้ำที่เจิ่งนองอย่างหาสาเหตุไม่เจอ เส้นผม ปริศนาที่ออกมาจากก๊อกร หรือน้ำที่ไหลลงมาจากชั้นบนทั้งที่ไม่มีคนอาศัยอยู่ ในปี 2005 Hollywood ได้นำ ภาพยนตร์ไปทำใหม่ Dark water(USA)

เช่นเดียวกับภาพยนตร์ คำสาปมรณะ (The ring リング) สร้างขึ้นในปี 1998 โดยดัดแปลงมา จากงานเขียนของ ชูสุกิ โคจิ ได้รับสถิติถล่มถลายในปีนั้นเพราะเป็นภาพยนตร์ผีที่น่ากลัวที่สุด เรื่องราว เกี่ยวกับเด็กกลุ่มหนึ่งได้พบกับวิดีโอฆาตกรรมซึ่งหลังจากได้ดูวิดีโอฆาตกรรมนั้นทุกคนก็ตายอย่างปริศนา โดยมี นักข่าวที่ทำข่าวเรื่องการตายอย่างลึกลับ เธอสืบเรื่องราวจนรู้ว่ามันเกี่ยวข้องกับฆาตกรรมวิดีโอเทปลึกลับ เธอได้ มันและเปิดดูและเสียงโทรศัพท์ดังขึ้น เธอจะต้องตายในอีก7วันข้างหน้า แต่อดีตสามีกลับมาช่วยแก้ปัญหา โดยช่วยกันสืบต้นตอของวิดีโอเพื่อช่วยเหลือภรรยาและลูกแม่เล็กกันไปแล้วก็ตาม และในปี 2002 ได้นำ ภาพยนตร์ไปทำใหม่ในชื่อ The ring(2002)

ภาพยนตร์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้กำกับ ฮิเดโอะ นากาตะนำเสนอผ่านภาพยนตร์โดยสะท้อนถึงปัญหา ทางสังคมของประเทศญี่ปุ่นด้านครอบครัว โดยภาพยนตร์แต่ละเรื่องจะมีวิธีรับมือกับปัญหาที่แตกต่างกัน ออกไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. แนวคิดและมุมมองของ ฮิเดโอะ นากาตะ ที่สะท้อนปัญหาสังคมญี่ปุ่นในผลงานภาพยนตร์
2. เข้าใจถึงปัญหาและสภาพสังคมญี่ปุ่นในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะปัญหาเรื่องครอบครัว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบแนวคิดและมุมมองทางสังคมของผู้กำกับฮิเดโอะ นากาตะ
2. ทำให้ทราบปัญหาและสภาพสังคมของญี่ปุ่น

ขอบเขตการศึกษา

1. ภาพยนตร์ ห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทด (Dark water 2002) และภาพยนตร์คำสาปมรณะ (The ring 1998)
2. แนวคิดเกี่ยวกับสังคม โดยเฉพาะปัญหาครอบครัวในประเทศญี่ปุ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทด(Dark water) และคำสาปมรณะ (The ring)
2. ศึกษาปัญหาสังคมของประเทศญี่ปุ่น
3. ศึกษาแนวคิดและมุมมองด้านสังคมของประเทศญี่ปุ่น
4. รวบรวมเอกสารและข้อมูล
5. เรียบเรียงผลการศึกษาในรูปแบบของวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องคำสาปมรณะ(The ring)และห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทค(Dark water) ซึ่งเป็นภาพยนตร์สยองขวัญที่สะท้อนถึงปัญหาครอบครัวของผู้กำกับฮิเดโอะ นากาตะ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวญี่ปุ่นและแนวทางการสร้างภาพยนตร์เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น จึงแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ข้อมูลผู้กำกับ ประวัติและผลงานผู้กำกับ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาครอบครัวญี่ปุ่น
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์สะท้อนสังคม

1. ข้อมูลผู้กำกับ ประวัติและผลงานผู้กำกับ

ผู้กำกับฮิเดโอะ นากาตะ เกิดเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2504 เมืองโอโกยาม่า ประเทศญี่ปุ่น ปัจจุบันทำงานเป็นผู้กำกับของค่ายหนัง DreamWorks ผลงานกำกับจะเป็นแนวภาพยนตร์สยองขวัญ และHollywoodได้นำภาพยนตร์ของฮิเดโอะ นากาตะไป Remake เช่น The ring , Dark water

ผลงานที่ผ่านมา

1. Don't Look Up (1996) – Director, Writer (story)
2. Tokyo biyori (1997) – Actor
3. Ring (1998) – Director
4. Joseph Losey: The Man with Four Names (1998) (documentary) – Director, Writer
5. Ring 2 (1999) – Director, Writer
6. Sadistic and Masochistic (2000) (documentary) – Director, Himself
7. Sleeping Bride (Garasu no nou) (2000) – Director
8. Chaos (2000) – Director
9. Sotohiro (2000) – Director
10. Chi wo suu uchuu (2001) – Actor
11. Dark Water (2002) – Director, Writer (screenplay)

12. Last Scene (2002) – Director, Producer
13. The Ring Two (2005) – Director
14. Dark Water (USA) (2005) – Writer
15. Hideo Nakata's Kaidan (2007) – Director
16. Death Note: L, change the WorLd (2007) – Director
17. The Incite Mill (2009) – Director
18. Chatroom (2010) – Director
19. The Suicide Forest (2012) – Director
20. The Complex (2013) - Director
21. Monsterz (2014) - Director^[7]
22. Words With Gods (2014)
23. Ghost Theater (2015)

(<http://www.nangdee.com/name/f/7813/Hideo-Nakata.html> ,เข้าถึงเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2558)

2.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาครอบครัวญี่ปุ่น

หนังสือ “กระจกส่องญี่ปุ่น” (2543) โดยสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น แปลโดย ปราณี จงสุจริตธรรม

ครอบครัวญี่ปุ่นสมัยก่อนสงครามและระหว่างสงคราม จะเป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยสมาชิก 3 รุ่นคือ รุ่นบิดามารดา บุตร และหลานอาศัยอยู่ร่วมกัน โดยมีสามีซึ่งเป็นเสาหลักของครอบครัวผู้มีสิทธิขาด ในฐานะหัวหน้าครอบครัว ภรรยาจะอยู่บ้านมีหน้าที่ปรนนิบัติรับใช้สามีและบิดามารดาของสามี ตลอดจนทำงานบ้านและเลี้ยงลูกทุกอย่าง สวมกับที่ได้ชื่อว่า “ผู้อยู่ในบ้าน” (kunai) ส่วนในช่วงระหว่างสงครามที่ประสบปัญหาขาดแคลนเสบียงอาหารนั้น ภรรยาจะเป็นผู้ดูแลบ้านแทนสามีที่ไปทหาร ตลอดจนพยายามจัดหาเสบียงอาหารต่างๆโดยไม่ทำให้สามีต้องกังวล ลักษณะดังกล่าวนี้คือลักษณะของสถาบันครอบครัวแบบญี่ปุ่น

ครอบครัวสมัยสงครามและปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากพร้อมๆกับการเปลี่ยนเป็นครอบครัวเดี่ยวในสมัยหลังสงคราม ภาพลักษณ์ “สามีผู้ยิ่งใหญ่” ในอดีตผู้ถือสิทธิผูกขาดในการเป็นผู้นำครอบครัวทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกฎเกณฑ์ภายในบ้านหรือเรื่องการศึกษา การแต่งงานของบุตรนั้นได้หมดไป สามีที่มีเหตุผลเริ่มฟังความคิดเห็นของภรรยาและบุตรเริ่มมีมากขึ้นในปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันสถานภาพของภรรยาก็สูงขึ้นมากถึงขนาดมีคำนิยามกล่าวกันอยู่ระยะหนึ่งว่า “สมัยสงคราม สิ่งที่มีความแข็งแกร่งขึ้นคือสตรีกับดุงเท้า” ลักษณะของภรรยาในยุคปัจจุบันจะสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ในฐานะเท่าเทียมกับสามี และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีอำนาจสิทธิขาดเหนือสามีมากในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ผลจากการที่

สถานภาพของภรรยาสูงชันดังกล่าว เหตุการณ์ที่พบเห็นได้ทั่วไปต่อมาคือ “สงครามระหว่างแม่สามีกับลูกสะใภ้” ลูกสะใภ้เริ่มมีความคิดเห็นและจุดยืนของตนเอง ทำให้เกิดการขัดแย้งกับแม่สามีอยู่เสมอ สามีจึงตกอยู่ในสภาพคนกลางที่ต้องรับการปะทะระหว่างภรรยากับมารดาของตนเอง

นอกจากนั้นการแพร่หลายของผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ทำให้เวลาในการทำงานบ้านลดน้อยลง ประกอบกับจำนวนบุตรที่มีน้อย ทำให้เวลาในการเลี้ยงดูบุตรสั้นลงด้วย ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าแม่บ้านที่ออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อแสวงหาคุณค่าในการดำรงชีวิตมากกว่าจะทำแต่งงานบ้านประการเดียวจึงมีเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน แม่บ้าน 1 ใน 2 คนจะออกไปทำงานนอกบ้าน

แต่ถ้าให้กล่าวถึงสถานภาพของแม่บ้านในสมัยหลังสงครามอย่างเป็นทางการแล้ว ก็คงจะยกประเด็นเรื่องสิทธิผูกขาดการบริหารการเงินภายในบ้าน ดูเหมือนว่าทางยุโรปและอเมริกา สามีจะเป็นผู้ที่จัดการเรื่องรายรับรายจ่ายภายในครอบครัว ภรรยาทำหน้าที่รับเฉพาะค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเท่านั้น แต่ในประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่หลังสงครามเป็นต้นมา ครอบครัวที่ภรรยาดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีกระทรวงการคลังภายในบ้าน บริหารเงินเดือนของสามีทั้งหมด ตั้งแต่การจัดการค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การเก็บออม การดูแลทรัพย์สิน การพยายามสรรหาเงินก้อนเพื่อสร้างบ้านของตนเอง ได้มีเพิ่มขึ้นอย่างมาก

หนังสือ “มองสังคมญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2” (2547) โดยมณฑา พิมพ์ทอง

เมื่อญี่ปุ่นพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ความเปลี่ยนแปลงก็ยิ่งเด่นชัดขึ้น โดยเฉพาะระบบครอบครัวที่ให้อำนาจแก่พ่อซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวอย่างเต็มที่ เมื่อก่อนสงครามได้พังทลายไปด้วยลัทธิประชาธิปไตยที่สหรัฐอเมริกานำเข้ามาเผยแพร่

การปฏิรูปกฎหมายต่างๆ เพื่อให้หญิงและชายมีสิทธิเสมอภาคกันทำให้ภาพลักษณ์ของพ่อที่เคยเข้มแข็งเปลี่ยนแปลงไป ลักษณะของครอบครัวได้เปลี่ยนไปจากรูปแบบของครอบครัวใหญ่ในสังคมเกษตรกรรม มาเป็นครอบครัวเล็กในสังคมอุตสาหกรรม การเข้าทำงานในบริษัทและรับเงินเดือนมีมากขึ้น สามีหรือพ่อบ้านมักใช้เวลาที่ทำงานมากกว่าที่บ้าน ภรรยาจึงต้องทำหน้าที่ดูแลลูกทั้งด้านการศึกษาและการใช้ชีวิต สามีก็จะมอบเงินเดือนทั้งหมดให้ภรรยา อำนาจการใช้จ่ายในครอบครัวเป็นหน้าที่ของภรรยา สถานภาพสามีจึงตกต่ำ

พ่อบ้านกลายเป็นพ่อและสามีที่อยู่ในวงล้อมของครอบครัว ตรงกับข้ามกับสมัยก่อนที่ครอบครัวอยู่ในความดูแลของพ่อบ้าน ระบบครอบครัวที่เข้มงวดก่อนสงครามเริ่มหย่อนยานลง เช่น การที่ลูกชายคนโต

จะต้องสืบทอดธุรกิจของครอบครัว พ่อมีอำนาจสูงสุด ทุกคนต้องเชื่อฟังพ่อก็เริ่มเลือนหายไป ผู้คนเริ่มเป็นอิสระจากระบบที่เข้มงวดต่างๆ ค่านิยมในเรื่องความอดกลั้นต่อความต้องการของตนเองแสดงออกมาในรูปแบบของอุตสาหกรรม พยายาม ความขยันขันแข็ง ความเอาใจจริงเอาใจเริ่มเสื่อมลง ในช่วงระหว่างปี 1960 ถึง 1970 มีการรับเอารูปแบบการดำรงชีวิตแบบอเมริกันเข้ามา ประชาชนเริ่มอาศัยในอพาร์ทเมนต์กันมากขึ้น เกิดทัศนคติใหม่เกี่ยวกับชีวิตครอบครัว เช่น มีความพยายามที่จะทำให้ครอบครัวสมบูรณ์พูนสุข สนุกสนาน ซึ่งก็มาจากความคิดตะวันตกนั่นเอง

หนังสือ “คนญี่ปุ่น” (2524) โดยซุมนุมนักเรียนทุนรัฐบาลญี่ปุ่น

หลักความคิดที่มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนญี่ปุ่นมากที่สุดคือลัทธิขงจื้อ ซึ่งมีหลักการสำคัญคือ ยึดถือครอบครัวเป็นใหญ่ยกตัวอย่างเช่น การแต่งงานของคนญี่ปุ่นจะเป็นการแต่งงานระหว่างครอบครัวหนึ่งต่ออีกครอบครัว มิใช่การแต่งงานระหว่างบุคคลต่อบุคคล ดังนั้นเมื่อแต่งงานกันแล้วจะต้องอยู่ในกรอบประเพณีอย่างเหนียวแน่น ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างคู่สมรส ญาติทั้งสองฝ่ายก็จะเสนอตัวเข้ามาไกล่เกลี่ยทำให้การหย่าร้างเป็นไปได้ยากยิ่งขึ้น

หนังสือ “ญี่ปุ่นปัจจุบัน” (1989) โดยสมาคมนานาชาติเพื่อข่าวสารการศึกษา

ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นอาศัยอยู่ในครอบครัวขยาย (Extended family) อันประกอบด้วยสมาชิก 3 ชั่วอายุคนหรือมากกว่านั้น ความสัมพันธ์ในครอบครัวถูกครอบงำโดยระบบลำดับอย่างเข้มงวดและบิดามารดามีอำนาจเด็ดขาด บิดาบังคับให้บุตรธิดาเคารพและเชื่อฟังคำสั่งของตน และในทางกลับกันก็ให้ความเคารพและเชื่อฟังบิดามารดาของตนด้วย

หนังสือ “โครงสร้างสังคมญี่ปุ่น” (2538) โดยศาสตราจารย์ ฟุคุทาเคะ ทาดาจิ แปลโดย ดร.บุญยง ชื่นสุวิมล

หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สองแล้ว กรอบบุคลิกของคนญี่ปุ่นที่เคยมีนั้นได้แตกสลายถูกทำลายไป การจัดระเบียบของสภาพชนชั้นก็แตกต่างกันไปด้วย บุคลิกภาพของคนญี่ปุ่นก็ต้องเปลี่ยนไปเช่นกัน คนญี่ปุ่นถูกสอนอย่างฝังหัวในเรื่องพันธะหน้าที่และภาพพจน์ดังคำสอนที่มักใช้บ่อยๆคือ “อย่าทำให้คนอื่นหัวเราะเยาะมันน่าขายหน้า” สังคมญี่ปุ่นยังเป็นสังคมที่เรียกว่า “สังคมคุณวุฒิสุง” โดยมีการสอบแข่งขันที่เข้มงวดขึ้น นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของคนแต่ละรุ่น “สังคมของคนจบมหาวิทยาลัย” จึงปรากฏขึ้นใน

สังคมญี่ปุ่นที่คนละร้อยละ 40

จากผลการวิจัยของกลุ่มซึ่งทำการวิจัยโครงสร้างของสังคมญี่ปุ่น ผลออกมาคือระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยจะสูงขึ้นไปในอนาคต การเลื่อนขึ้นไปสู่ชั้นชั้นสูงในระหว่างบุคคลรุ่นต่าง ๆ นี้ ได้เปิดโอกาสมากขึ้น ซึ่งถือแม้ว่าจะมีแนวโน้มที่จะจำกัดอยู่เฉพาะชนชั้นกลางเท่านั้น แต่ในการเลื่อนตำแหน่งของคนในรุ่นเดียวกันมีอยู่น้อยมาก เนื่องจากการเลื่อนชั้นตัดสินใจด้วยวุฒิการศึกษา ด้วยเหตุนี้การเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยจึงขยายตัวมากขึ้นเพื่อมุ่งหวังคุณวุฒิที่สูงขึ้น

บทความ “ทำไมโรค ฮิกิโคโมริทำให้หนุ่มญี่ปุ่นไม่ออกจากห้อง” (2556) โดย William Kremer and Claudia Hammond BBC World Service แปลจาก Hikikomori: Why are so many Japanese men refusing to leave their rooms?

ฮิกิโคโมริ (Hikikomori) หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า "ฮิกิ" เป็นปรากฏการณ์ (Phenomenon) ไม่ใช่ โรค (Syndrome) อย่างที่หลายคนเข้าใจ โดยเป็นคำอธิบายถึงพฤติกรรมของเด็กที่แยกตัวออกมาจากสังคม พยายามพบเจอผู้คนให้น้อยที่สุด อาการของฮิกิโคโมริ คนที่เป็นฮิกิโคโมริ มักจะเก็บตัวในห้องส่วนตัว หรือในบ้านเป็นระยะเวลาานาน ๆ โดยไม่ยอมไปโรงเรียน ซึ่งคนกลุ่มนี้ก็จะอาจจะอ่านหนังสือการ์ตูน เล่นเกม เล่นอินเทอร์เน็ต ดูทีวี หรืออาจจะนั่งเฉย ๆ อยู่ในห้องคนเดียวได้เป็นเดือนๆหรือเป็นปีๆ

สำหรับ"ฮิเด" ปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อเขาตัดสินใจไม่ไปโรงเรียน เขากล่าวว่า เขาเริ่มโทษตัวเอง และพ่อแม่อีกโทษเขาที่ไม่ยอมไปเรียนหนังสือ แรงกดดันเริ่มก่อตัวขึ้น นอกจากนั้น เขาก็เริ่มกลัวการออกไปนอกบ้าน และพบปะผู้คน และในที่สุดก็ไม่ออกจากบ้านอีกเลย เขาตัดขาดการสื่อสารกับเพื่อนฝูงและพ่อแม่ เพื่อไม่ให้เจอหน้ากัน เขาจะหลับในตอนกลางวัน และตื่นขึ้นมาในตอนกลางคืน อาจจะออกจากห้องไปที่ครัวในกลางดึก หรือออกจากบ้านกลางดึกเพื่อ ไปซื้อเสบียงจากร้านสะดวกซื้อ กิจกรรมที่พวกเขาทำขณะตื่นกลางดึก ก็คือดูทีวีไปเรื่อยๆ ท่องไปในโลกไซเบอร์ เล่นเกม และอ่านการ์ตูน

ฮิเดกล่าวว่า ภายในใจของเขาเต็มไปด้วยอารมณ์ในด้านลบ ความปรารถนาที่จะออกไปข้างนอก ความโกรธแค้นต่อสังคมและพ่อแม่ ความเศร้าที่ต้องตกอยู่ในสภาพแบบนี้ ความกลัวต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และความริษยาต่อผู้คนที่ใช้ชีวิตปกติ

ทามาชิ ไชโตะ จิตแพทย์ กล่าวว่า สมัยที่เขาเป็นจิตแพทย์ใหม่ๆ เมื่อกว่า 20 ปีที่แล้ว เริ่มมีพ่อแม่มาขอความช่วยเหลือ เนื่องจากลูกๆไม่ยอมไปโรงเรียน และหลบหน้าคนในบ้านนานหลายเดือนหรือเป็นปี เด็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวชนชั้นกลาง ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย และมีอายุเฉลี่ย 15 ปี แล้วทำไมพวกเขาจึง"ถอนตัว"ออกจากสังคม? การที่เด็กผู้ชายปล่อยให้ห้องนอนรกรุงรังอาจเป็นผลมาจากการออกหักหรือผลการเรียนไม่ดีแต่การถอนตัวออกจากสังคมนั้น อาจเป็นจุดเริ่มต้นของอาการบอบช้ำทางจิตใจอย่างรุนแรง และเมื่อประกอบกับแรงกดดันทางสังคม อาจทำให้พวกเขาไม่อยากไปไหนอีก

โดยแรงกดดันทางสังคมลำดับแรก เรียกว่า "sekentei" หรือการได้รับการยอมรับในสังคม และแรงกดดันที่ผู้ป่วยต้องการอยากทำให้ผู้อื่นประทับใจ และยังผู้ป่วยโรคฮิคิโกะโมริห่างจากสังคมนานเท่าใด พวกเขาที่ยังรับรู้ความล้มเหลวทางสังคมมากขึ้นเท่านั้น คนเหล่านี้จะสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเองและความมั่นใจที่ยังคงอยู่ และยังทำให้การออกจากบ้านเป็นเรื่องที่น่าหวาดหวั่นยิ่งขึ้น

ส่วนปัจจัยทางสังคมที่สองได้แก่ amae หรือการพึ่งพา ที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพความสัมพันธ์ในครอบครัวญี่ปุ่น ที่ผู้หญิงจะต้องอยู่กับพ่อแม่กระทั่งแต่งงาน และผู้ชายจะไม่ย้ายออกจากบ้านพ่อแม่ แม้ว่าครึ่งของผู้ป่วยฮิคิโกะโมริ มักแสดงพฤติกรรมรุนแรงต่อพ่อแม่ แต่ครอบครัวส่วนใหญ่ก็ไม่คิดจะไล่ลูกๆ ออกจากบ้านแต่อย่างใด แต่หลังจากที่ต้องดูแลลูกมานานหลายปี พ่อแม่เองก็คาดหวังให้ลูกๆ รู้จักเคารพ และเต็มเต็มหน้าที่ทางสังคมด้วยการออกไปทำงานนอกบ้าน

มัตสึ ป่วยเป็นโรคฮิคิโกะโมริ หลังจากทะเลาะกับพ่อแม่เรื่องงานและคณะในมหาวิทยาลัย เขากล่าวว่า เดิมทีเขาเป็นคนที่เป็นคนเปิดเผยมาก แต่พ่อแม่ผลักดันให้เขาไปในทางที่ไม่อยากเป็น พ่อของเขาเป็นศิลปินและมีธุรกิจเป็นของตนเอง และอยากให้เขาเป็นแบบนั้นบ้าง แต่เขากลับอยากเป็นโปรแกรมเมอร์ในบริษัทใหญ่ๆ และเป็นมนุษย์เงินเดือน พ่อเขาจึงบอกว่าสังคมแบบนี้จะหายไปในอนาคต และไม่อยากให้เขาเป็นมนุษย์เงินเดือน มัตสึเป็นเหมือนผู้ป่วยโรคฮิคิโกะโมริทั่วไป เขาเป็นลูกชายคนโต และต้องแบกรับความคาดหวังของพ่อแม่ไว้เต็มเปา เขารู้สึกโกรธที่เห็นน้องชายได้ทำในสิ่งที่ต้องการ จากนั้นเขาก็เริ่มแสดงอารมณ์รุนแรงและแยกตัวจากพ่อแม่ในที่สุด (http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1373026680, เข้าถึงเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2558 โดย William Kremer and Claudia Hammond BBC World Service)

บทความ “ลูกนกญี่ปุ่น ซุกอยู่ในรังพ่อแม่” (2549) โดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล จรรยา เศรษฐบุตร

ผู้เชี่ยวชาญอาการฮิคิโกะโมริ บอกว่าแต่แรกคิดว่าเป็นเรื่องของบุคลิกภาพแปรปรวนหรือจิตเภทของเด็กแต่ละคน แต่เมื่อพบคนไข้มากขึ้นจึงพบว่าเกิดจากโรคทางสังคมของญี่ปุ่นซึ่งเป็นสังคมอุตสาหกรรมและสภาพเศรษฐกิจ-สังคม รวมทั้งวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่บีบคั้นอย่างมาก ญี่ปุ่นจึงเป็นประเทศหนึ่งที่มีอัตราการฆ่าตัวตายสูงติดอันดับโลก ในครอบครัวญี่ปุ่นพบว่า พ่อต้องทำงานอย่างหนัก แม่เป็นผู้กดดันให้ลูกไปโรงเรียนที่แสนเข้มงวด เหตุผลเหล่านี้ทำให้เด็กทนไม่ไหว ฮิคิโกะโมริบางคนเล่าว่า เขาต้องทนทุกข์ทรมานอยู่ในโรงเรียนมัธยมตั้งหลายปี จนเขาไม่สามารถทนต่อกฎระเบียบของโรงเรียนได้อีกต่อไป เลยหยุดไปโรงเรียนเข้าห้องปิดประตูขังตัวเอง

ทุกวันนี้พ่อแม่ญี่ปุ่นมีลูกน้อยลง (อัตราการเกิดของญี่ปุ่นลดลง) ทำให้พ่อแม่เรียกร้องและตั้งความหวังกับลูกมากขึ้น โดยเฉพาะกับลูกชายคนโต (ผู้เป็นโรคนี้นี้เป็นผู้ชายร้อยละ 80) พ่อแม่คาดหวังว่าลูกจะต้องเก่งจะต้องเข้ามหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศ เช่น มหาวิทยาลัยโตเกียวและเมื่อลูกเรียนจบก็ควรจะไปทำงานบริษัทที่มีชื่อเสียง ดำรงตนเป็นมนุษย์เงินเดือน เพราะบริษัทเขาจะเลี้ยงดูอย่างดีไปตลอดชีวิต? ถ้าทำไม่ได้แบบนี้ก็แปลว่าคุณล้มเหลว

(<http://www.popterm.mahidol.ac.th/newsletter/showarticle.php?articleid=17>. เข้าถึงเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2558 โดย จรรยา เศรษฐบุตร)

บทความ “ลักษณะพิเศษของครอบครัวญี่ปุ่น” (2552) โดย นพ.กมล แสงทองศรีกมล

เราคงเคยได้ยินกันมาแล้วว่าครอบครัวญี่ปุ่นนั้นสามีเป็นใหญ่คล้ายสังคมนจีน ผู้ชายนั้นมักมีภาระงานมาก และคนญี่ปุ่นก็เป็นคนเอาจริงเอาจังกับงานมาก หลังเลิกงานแล้วก็ต้องออกไปสังสรรค์กับลูกค้ำงานดึกคืน ดังนั้น ผู้หญิงจึงมีหน้าที่หลักในการดูแลบ้าน สามีและลูก เป็นเรื่องแปลกที่ผู้หญิงญี่ปุ่นส่วนใหญ่เองก็ยอมรับสภาพนี้ด้วยความเต็มใจ เคยดูสารคดี เป็นเรื่องของแม่บ้านชาว ญี่ปุ่น ซึ่งมี การศึกษาสูงเป็นเกสเซอร์ เธอจะทำงานเพียงแค่วงเวลาบ่าย 3-4 ชั่วโมงเท่านั้น ที่เหลือเธอเอาเวลามาทำ หน้าที่เป็นแม่บ้านหมดอย่างเต็มใจ และตั้งอกตั้งใจ (<http://www.japankiku.com/tour/nihonnokodomo.htm>, เข้าถึงเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2558 โดย นพ.กมล แสงทองศรีกมล)

บทความจาก ปริญญาทิพย์ เรื่อง การตงงานกับการเกิดโสมเลสในประเทศญี่ปุ่น (2555)

โดย นางสาวชนาทิพย์ ปัญญา

มาเอตะ โนบุอิโกะ (1999) กล่าวว่าผู้ชายที่มีลูกกว่าครึ่งให้ความสำคัญกับงานมากกว่าที่จะใช้เวลาไปดูแลลูก เมื่อสรุปความสัมพันธ์ของเวลาทำงานกับครอบครัวแล้ว การให้ความสำคัญกับครอบครัวแปรผกผันกับเวลางาน คือ ผู้ชายที่มีเวลาทำงานนานและใช้เวลาเดินทางไปกลับบ้านนานจะมีส่วนร่วมกับครอบครัวน้อย นอกจากนี้ นิชิ เอียวสึริงส์และอรรถจักร์ สัตยานุรักษ์ (2532) กล่าวไว้ใน “เกียวกโตได้ชะเง้อมดอยสุเทพ” ว่าบ้านสำหรับผู้ชายญี่ปุ่นไม่ได้มีความหมายมากกว่าที่พักผ่อนเพราะ เขาต้องทุ่มเทชีวิตจิตใจให้กับบริษัทอย่างมาก มีธรรมเนียมปฏิบัติเพื่อที่จะเป็นส่วนหนึ่งของบริษัทอย่างแน่นแฟ้น เช่น การกินเหล้ากับที่บริษัทหลังทำงาน หรือการทำงานล่วงเวลาเพราะฉะนั้นสามีญี่ปุ่นอาจกลับมาบ้านพร้อมกินอาหารเย็นแล้วหรือมีจะนั้นก็อาจไม่กลับมากินอาหารเย็นเลยก็ได้ ในหนังสือพิมพ์ญี่ปุ่นมีผู้หญิงเขียนจดหมายไปรำพันถึงความไม่มีน้ำใจของสามีตนเองว่า สามีไม่เคยโทรศัพท์มาบอกตนว่าจะไม่กลับบ้านหรือกลับบ้านดึก

หึ่งๆ ที่กลับดึกเกือบทุกคืน ฝ่ายสามีญี่ปุ่นก็อ้างว่าจะโทรศัพท์ถึงเมียเพื่อบอกเวลากลับบ้านทำต่อหน้าเพื่อนฝูงไม่ได้เป็นอันขาด เพราะจะเป็นการเสียหน้าอย่างมาก การกินเหล้าหลังที่ทำงานนี้มีความสำคัญในการสมานความสัมพันธ์ของกลุ่ม นอกจากการยืนยันความสัมพันธ์พิเศษที่สมาชิกกลุ่มมีต่อกันแล้ว คนญี่ปุ่นยังใช้ร้านเหล้ากลบเกลื่อนการกระตังกันของหมู่สมาชิก และยังใช้เป็นที่พักขาหรือเรื่องงานด้วย

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์สะท้อนสังคม

วิจัย “ภาพยนตร์สะท้อนปัญหาสังคมและครอบครัว ผ่านมุมมองของผู้กำกับ ฮิโรคาซุ โคอเรเอเดะ” (2557)

โดย นางสาว กัลยกร ว่องวิษขกร

ผู้กำกับฮิเดโอะเป็นคนช่างสังเกตปรากฏการณ์ทางสังคมรอบตัว หนึ่งของเขาที่มีจุดเด่นในการถ่ายทอดเรื่องราวด้วยการเน้นความสมจริง เล่าแบบซ้ำๆ ใช้บทพูดเพียงเล็กน้อยและทิ้งเวลาให้ตัวละครดำเนินเรื่องไปเอง โดยแต่ละเรื่อง เขามักดึงอารมณ์ความต้องการของเด็ก สะท้อนมุมมอง ความคิด ความรู้สึกในมุมมองของเด็กออกมา เช่น

ภาพยนตร์ Nobody Knows ถ่ายทอดเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในญี่ปุ่น เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเด็ก 4 คนที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่ในห้องเช่าขนาดเล็ก ซึ่งมีเพียงพี่ชายคนโตวัย 12 ขวบคนเดียวเท่านั้นที่สามารถออกจากห้องเข้านี้ได้ เขาจึงถูกบีบคั้นด้วยภาระหน้าที่ ที่ต้องรับบทบาทดูแลน้องทั้ง 3 ชีวิตให้มีชีวิตอยู่รอดในสังคมต่อไป

ภาพยนตร์เรื่อง I wish ถ่ายทอดเรื่องราวของเด็กชายทั้ง 2 คนที่ต้องแยกกันเพราะพ่อกับแม่แยกทางกัน พวกเขาต่างก็เฝ้ารอวันที่พ่อแม่กลับมาด้วยกันอีกครั้ง

ภาพยนตร์เรื่อง Like father, Like son ถ่ายทอดเรื่องราวที่ 2 ครอบครัวเกิดการสลับตัวลูกชายวัย 6 ขวบ โดยทั้ง 2 ครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง จนเกิดคำถามว่าคุณจะรับได้ไหมเมื่อคุณรู้ว่าเด็กที่คุณเลี้ยงมาตลอด 6 ปีไม่ใช่ลูกของคุณ

บทความ ธรรมเนียม: Tokyo Sonata วิกฤตครอบครัวในสังคมโตเกียว(2553) โดยชยวรรศ มานะศิริ

ท่ามกลางการแข่งขันของคนในเมืองใหญ่ ย่อมกลายเป็นความคาดหวังพร้อมๆ กับการกดดัน หรือความเครียดให้กับตัวบุคคลที่ดำรงอยู่ในสังคมนั้น และหากจะเอ่ยถึงสภาพดังกล่าวเมืองหลวงของประเทศญี่ปุ่นอย่าง “โตเกียว” ก็เป็นอีกสังคมหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่า มีความกดดันมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก

Tokyo Sonata (ชื่อไทยว่า วันที่หัวใจเจ็บ) ซึ่งกวาดรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมจากเวที Asian Film Award และยังคงคว้ารางวัล Un Certain Regard Jury Prize จากเทศกาลหนังเมืองคานส์ ฝรั่งเศส เป็นภาพยนตร์

สะท้อนสังคมเมืองหลวงของญี่ปุ่นได้อย่างตรงไปตรงมาจนน่ากลัว แม้ว่าในสายตาของนักท่องเที่ยวอาจมองเห็นภาพความสวยงาม วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์หรือความก้าวหน้าแห่งเทคโนโลยีที่โดดเด่นแต่สำหรับภาพยนตร์เรื่องนี้ เลือกว่าจะตีแผ่ให้ผู้ชมเห็นอีกมุมความจริงที่เกิดขึ้นในเมืองหลวง ไม่ว่าจะปัญหาการว่างงาน คนเร่ร่อน การฆ่าตัวตาย สังคมผู้ชายเป็นใหญ่ รวมถึงความกดดันต่างๆ ในฐานะผู้อาศัยผู้ใช้ชีวิตในสังคมโตเกียว ความจริงแล้วปัญหาครอบครัวต่างๆที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็นสิ่งที่เราพบเห็นได้จากสังคมเมืองทุนนิยมทั่วไปแต่เมื่อถ่ายทอดมาจากโตเกียวก็ทำให้เรื่องราวต่างๆดูสมจริง เข้มข้น และเป็นเอกลักษณ์มากขึ้น เช่น เหตุการณ์ที่เพื่อนของผู้เป็นพ่อซึ่งเป็นผู้ร่วมชะตาชีวิตคนตกงานด้วยกัน ยังคงหลอกตัวเองว่ามีงานทำ มีภาระที่ต้องรับผิดชอบและมักจะหลอกคนอื่นด้วยการตั้งเวลาโทรศัพท์ให้มีเสียงดังเข้ามา แล้วก็ออกไปคุยเรื่องงานซึ่งจริงๆแล้วเป็นการคุยกับตัวเอง ทั้งยังชวนเพื่อนไปทานอาหารเย็นที่บ้านเพื่อหลอกภรรยากับลูกของตนเองว่าหน้าที่การงานยังราบรื่น ก่อนที่สุดท้ายจะรับกับความจริงไม่ได้ และกระทำอัตวินิบาตกรรมในที่สุดซึ่งเป็นการตอกย้ำการฆ่าตัวตายของชาวญี่ปุ่นที่ในแต่ละปีมีผู้เสียชีวิตจากสาเหตุนี้นับหมื่นคน

ส่วนปัญหาของคนอื่นๆในครอบครัวซาดาโกะก็เริ่มขึ้นทีละประเด็น ผู้เป็นแม่ต้องใช้ชีวิตแบบเก็บกดตามแบบแม่บ้านญี่ปุ่นที่ไม่อาจมีปากเสียงแม้กระทั่งวันที่เธอแอบเห็นสามีกำลังยื่นต่อแฉกรับอาหารบริจาค ด้านลูกชายคนโตก็แสดงออกให้เห็นถึงปัญหาของวัยรุ่นญี่ปุ่นที่อยากเด่นอยากดังจึงสมัครเป็นทหารเพื่อไปรบในสมรภูมิอเมริกาเป็นเจ้าภาพ โดยที่ตนเองก็ไม่ได้มีอุดมการณ์อะไรมากมายไปกว่าอยากทำอะไรที่แปลกไปจากชีวิตเดิมๆ ปิดท้ายที่ลูกชายคนเล็กที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาโครงสร้างของระบบการศึกษาและครอบครัวเมื่อต้องแอบเอาเงินค่าเทอมไปเรียนเปียโนซึ่งเป็นสิ่งที่เขารักและมีพรสวรรค์ แต่กลับต้องถูกผู้เป็นพ่อต่อต้านและทะเลาะกันจนเป็นเรื่องราวใหญ่โต

ในช่วงครึ่งท้ายของภาพยนตร์มีการใส่ความเป็นหนังเพื่อเพิ่มอรรถรสขึ้นบ้าง ผู้เป็นพ่อนั้นตัดสินใจไปสมัครงานเป็นพนักงานรักษาความสะอาดตามห้างสรรพสินค้า จนกระทั่งไปเจอกับภรรยาโดยบังเอิญ เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้เขารับไม่ได้จนต้องวิ่งกระเจิดกระเจิงราวกับคนบ้า ขณะที่ผู้เป็นภรรยาก็กลับบ้านมาอย่างเหม่อลอย กระทั่งมาเจอกับวิกฤตซ้ำสองคือโจรขึ้นบ้านและจับเธอไปเป็นตัวประกัน

อย่างไรก็ตามผู้กำกับหนังเรื่องนี้ยังไม่ใจร้ายเกินไปนัก เมื่อเลือกคลี่คลายบทสรุปของปัญหาในแบบที่ถนอมน้ำใจผู้ชม แต่ก็ยังจบตามความเป็นจริงที่ควรจะเป็น

(<http://www.manager.co.th/Dhamma/ViewNews.aspx?NewsID=9530000154831> ,เข้าถึงเมื่อวันที่ 16

พฤศจิกายน 2558 โดย ชยวรรศ มานะศิริ)

บทที่ 3

ภาพยนตร์และการนำเสนอสภาพปัญหาสังคม

ประเทศญี่ปุ่นมีการผลิตภาพยนตร์และละครชุดโทรทัศน์ออกมาอย่างหลากหลายรูปแบบ ทั้งในรูปแบบสร้างสรรค์และมีด้านสุนทรีย์ะในเชิงศิลปะและขณะเดียวกัน ภาพยนตร์ญี่ปุ่นจำนวนมากแสดงให้เห็นถึงความสนใจในเรื่องของสังคมและปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ทั้งที่ถือเป็นประเด็นหลักในการนำเสนอและสอดแทรกแนวคิดและปัญหาสังคมในภาพยนตร์ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องแนวรัก ภาพยนตร์ตลก ภาพยนตร์ต่อสู้ หรือภาพยนตร์สยองขวัญ ซึ่งประเด็นทางสังคมจะมีทั้งเรื่องสิ่งแวดล้อม (Kurosawa's dream) แนวคิดเรื่องปัญหาในชุมชน (Ikiru) หรือแนวคิดปัญหาครอบครัว เช่น ถูกนำเสนอเป็นประเด็นหลักและสอดแทรกอยู่ใน ภาพยนตร์หลายๆเรื่อง ที่มักเสนอให้เห็นถึงปัญหาครอบครัว การหย่าร้าง เด็กถูกทอดทิ้ง ซึ่งนำไปสู่ปัญหาอื่นๆอีกมากมาย ชาวญี่ปุ่นตระหนักถึงความเจริญมั่นคงที่มากจากรากฐานที่แข็งแรง สังคมที่ดีมาจากครอบครัวที่มีความมั่นคงจากปัญหามากมาย ที่มาจากความเจริญทางวัตถุ ค่านิยมตะวันตก ความเป็นปัจเจกและเสรีภาพซึ่งนำไปสู่วิกฤตต่างๆ รวมทั้งวิกฤตทางสังคม ได้นำไปสู่การสร้างจิตสำนึกในหลายๆแนวทาง ทางเดียวกันกับภาพยนตร์ ซึ่งป็นแนวทางหนึ่ง ซึ่งเราจะเห็นปัญหาต่างๆในสังคมถูกนำเสนอผ่านภาพยนตร์และต่างๆ เช่น

ละครชุดทางโทรทัศน์

1. “Sweet Daddy” (1998) ซึ่งเป็นซีรีส์ที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ของทนายความคนหนึ่งกับลูกสาวที่ยังไม่ยอมให้อภัยเรื่องที่เขาได้หย่ากับภรรยาตั้งแต่ลูกสาวยังเล็ก แต่ทั้งสองกลับต้องมาอยู่ด้วยกันเนื่องจากภรรยาได้เสียชีวิตลง ความสัมพันธ์อันน่าอัศจรรย์ได้ชายคานี้จึงได้เริ่มต้นขึ้น ก่อนจะนำไปสู่เรื่องราวอันแสนอบอุ่นของสองพ่อลูก

2. “Juuyon sai no Haha” (2006) หรือแปลตรงตัวว่า “คุณแม่อายุ 14” ซึ่งแค่ชื่อเรื่องก็บ่งบอกอย่างชัดเจนแล้วถึงปัญหาที่จะตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาของนางเอกที่พลาดทำตั้งท้องตั้งแต่อายุ 14 ปีปัญหาภายในครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน มุมมองของสังคมที่มองมายังนางเอกและครอบครัว รวมไปถึง ข้อถกเถียงทางจริยธรรมว่าด้วยการทำแท้งและที่ขาดไม่ได้คือเรื่องราวของความรักท่ามกลางมรสุมชีวิตที่มา ก่อนวัยอันควร ทั้งต่อครอบครัว คนรัก และลูกน้อยที่อยู่ในท้องของเธอ

3. “Family hunting” (2014) เนื้อเรื่องกล่าวถึงคนสามคนอันได้แก่ สุกุโด้ ชุนสุเกะ (อัตสึชิ อิโตะ) อาจารย์ผู้สอนประจำอยู่ใน โรงเรียนมัธยมปลาย เขามีความคิดและทัศนคติที่ไม่ค่อยดีนักเกี่ยวกับเรื่องครอบครัว เมื่อเขามีแฟน โดยไม่ได้ตั้งใจและเธอบอกเขาว่าท้อง ทำให้เขาต้องขบคิดหนักถึงสิ่งที่มีชีวิตที่

เรียกว่าครอบครัวที่จะเกิดขึ้น มิซูกิ ยูโกะ (ยาสึโกะ มัตสึยุกิ) เธอทำงานให้กับสถาบันให้คำปรึกษาแก่เด็กที่ถูกครอบครัวทำร้าย เธอเป็นคนจริงจัง เอาการเอางานและมักมีเรื่องกับตำรวจเป็นประจำ เธอมีพ่อที่เป็นอัลไซเมอร์และแม่ที่ติดการพนัน และด้วยเหตุบังเอิญทำให้เธอได้รู้จัก สุโด้ ชุนสุเกะ รองสารวัตร มามิฮาระ โคกิ (เค็นอิจิ เอ็นโด) ที่รับผิดชอบคดีฆาตกรรมฆ่าครอบครัว โดยเขาารู้สึกสงสัยว่าคดีฆาตกรรมต่อเนื่องที่เขากำลังสืบนั้นเป็นคดีฆาตกรรมที่เกิดจากคนในครอบครัว หรือเกี่ยวข้องกับ มิซูกิ ยูโกะ ตามความรู้สึกของเขา ที่มีต่อเธอหรือเปล่า ละครสะทอนถึงปัญหาครอบครัวที่พบได้บ่อยมากในสังคมประเทศญี่ปุ่น และครั้งนี้มาร่วมกันหาว่า "ใคร" คือฆาตกร คนในบ้าน หรือว่า เป็น "คนอื่น" ปมในใจของทุกคนจะทำให้ทุกคนร่วมกันหาเบาะแสในจิตใจของแต่ละคนแต่ละตัว

ภาพยนตร์

1. Suicide club

หนังพูดถึงประเทศญี่ปุ่นในปี 2000 ยุคที่อินเทอร์เน็ตเริ่มมีผลกระทบต่อคนมากขึ้น สภาพจิตใจของผู้คนเริ่มเปลี่ยนแปลง วงดนตรีป๊อปได้รับความนิยม การฆ่าตัวตายถือเป็นลัทธิและแฟชั่นที่นิยมกันในคนหนุ่มสาว ความเชื่อที่ว่าเมื่อคนสูญเสียคนที่รักไป คุณจะมีชีวิตอยู่ไปเพื่ออะไร...ถ้าหากครอบครัวไร้ซึ่งความเชื่อต่อผูกพันชีวิตนี้จะอยู่ไปทำไม...กลายเป็นประเด็นที่คนส่วนมากเลือกที่จะฆ่าตัวตายกันอย่างต่อเนื่อง นายตำรวจ คูโรดะ ได้รับมอบหมายสืบคดีที่เกิดขึ้น หลักฐานที่เขาพบในที่เกิดเหตุก็คือกระเป๋านั่งสีขาวใบหนึ่งที่หายในบรรจุไปด้วยเศษหนังสือเป็นจำนวนมากที่เย็บต่อกัน จนในที่สุดเขาก็สาวไปถึงต้นตอของสาเหตุการฆ่าตัวตายทั้งหมด ซึ่งมันเกี่ยวข้องกับเว็บไซต์หนึ่งที่มีชื่อว่า Suicide Club เว็บไซต์ลัทธิฆ่าตัวตาย ทุกวันๆจะมีการบอกถึงจำนวนและสถานที่ให้สมาชิกได้รับทราบ ผ่านจากจุดวงกลมสีขาวแดงที่ขึ้นอยู่บนหน้าจอเว็บไซต์ จะมีคนเข้าร่วมในการฆ่าตัวตายกี่คนและที่ไหน ทั้งหมดจะถูกเก็บไว้และมีแต่ผู้ที่เข้าร่วมเท่านั้นจึงจะรับทราบได้ การค้นหาความจริงในครั้งนี้นักสืบคูโรดะไม่รู้ตัวเลยว่าตัวเองกำลังลากครอบครัวของเขาเข้ามาเกี่ยวข้องกับโศกนาฏกรรมครั้งนี้ด้วย...ตัดกลับไปที โคมุริ สาวนักท่องเน็ตและเพื่อนของเธอที่ถูกกลุ่มคนลึกลับจับตัวไปแล้วแอบอ้างว่า เขาคือเจ้าของลัทธิฆ่าตัวตายหมู่ Suicide Club พวกเขาเรียกตัวเองว่า Genesis ที่นั่นเอง โคมุริก็พบเพื่อนร่วมชะตากรรมของเธอมากมาย พวกเขาถูกคนถูกจับมามีคำสั่งอยู่หลายสิบคน จากนั้นก็จะถูกคนในกลุ่ม Genesis ก็จะฆ่าข่มขืนพวกเขาทีละคนอย่างสนุกสนาน ประหนึ่งการปลดปล่อยให้พวกเขาได้เป็นอิสระ ทั้งหมดที่พูดมา กำลังเกิดขึ้นอยู่ในสังคมที่เจริญแล้วอย่างประเทศญี่ปุ่น ผู้คนหลงใหลและมัวเมาไปกับสิ่งจอมปลอมที่พวกเขาสร้างขึ้นเอง กระแสความนิยมของคนหนุ่มสาวจนกลายเป็นแฟชั่นความอยากดัง ที่ไม่รู้จักผิดถูกหรือผิดชอบชั่วดี ทั้งหมดทั้งมวลจะถูกสะท้อนให้เราเห็นผ่านจากหนังเรื่องนี้

2. Our little sister

ดัดแปลงจาก มังงะเจ้าของรางวัล Excelent Prize ประจำปี 2007 ของ Japan Media Arts Festival ครั้งที่ 11 โดยเวอร์ชันภาพยนตร์เล่าเรื่องราวของสามสาวพี่น้อง ซาจิ (ฮารุกะ อายาเสะ), โยชิโนะ (มาซามิ นางาซาวะ) และ จิกะ (คาโตะ) ที่อาศัยอยู่ด้วยกันในเมืองคามาคูระที่สุขสงบ เมื่อพ่อที่ทิ้งพวกเธอไปมีครอบครัวใหม่เกิดเสียชีวิตลง ทั้งสามคนจึงตัดสินใจรับ ซิสึ (ซิสึ อิโรเสะ) น้องสาวคนละแม่มาอยู่ด้วยกัน เรื่องนี้จึงเป็นเหมือนบันทึกชีวิตของ 4 สาวพี่น้องที่ต่างเข้ามาเติมเต็มชีวิตให้กันและกัน ซิสึ น้องสาวคนเล็กที่ดูสุขุมเป็นผู้ใหญ่เกินตัว แต่เมื่อได้ย้ายมาอยู่กับครอบครัวใหม่ ซิสึก็ยังรู้สึกผิดที่แม่ของเธอ เป็นคนที่ทำให้พี่ๆ ต้องขาดพ่อ ซาจิ พี่สาวคนโต ด้วยความที่ต้องคอยดูแลน้องๆ ต้องเข้มแข็งเป็นเหมือนพ่อและแม่ให้แก่น้องๆ โยชิโนะ พี่สาวคนที่สอง ชอบเสแสร้ง และ โหยหาความรัก อารมณ์แปรปรวน แต่ก็รักพี่น้องยิ่งกว่าที่รักผู้ชาย จิกะ อดีตน้องสาวคนเล็กที่กลายมาเป็นพี่สาวคนที่สามเป็นเหมือนคนกลาง ที่คอยไกล่เกลี่ยเวลาใครทะเลาะกัน

3. Nobody know

ในปี 1988 หญิงม่ายและลูกชายวัย 12 ขวบย้ายเข้ามาอยู่ในอพาร์ทเมนต์หลังใหม่ ไม่มีใครในตึกรู้ว่าจริงแล้วๆครอบครัวนี้ยังลูกน้อยต่างพ่ออีก 3 คน ทุกคนหลบซ่อนอยู่ในห้องตามคำสั่งแม่ ไม่เคยออกไปข้างนอก ไม่มีสูจิบัตร ไม่เคยไปโรงเรียน ไม่มีตัวตนตามกฎหมาย วันหนึ่งหญิงม่ายก็ตัดสินใจ ทิ้งลูกทั้ง 4 คน ให้เผชิญชีวิตตามยถากรรมในอพาร์ทเมนต์ พวกเขาเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือและพึ่งพากันและกัน โดยมีพี่ชายคนโตทำหน้าที่เป็นเสมือนหัวหน้าครอบครัวและอยู่กินตามมีตามเกิดนานกว่า 6 เดือน โศกนาฏกรรมที่กลายเป็นข่าวครึกโครมหลังจากนี้ ก็ทำให้ทุกคนรู้เสียทีว่าเด็กเหล่านี้มีตัวตน

4. Tokyo story

นี่คือภาพยนตร์ของผู้กำกับที่เป็นตำนานของญี่ปุ่น ยาสุจิโร โอซุ และ Tokyo Story ก็ถูกยกย่องว่าเป็น 1 ใน 100 หน้าที่ดีที่สุดตลอดกาล (All-Time 100 Best Films) ของนิตยสาร Time หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง โดยที่ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายพ่ายแพ้สงคราม Yasujiro Ozu (1903-1963) ผู้กำกับภาพยนตร์ชาวญี่ปุ่นที่มีความถนัดในการทำภาพยนตร์ชีวิตที่วาดด้วยเรื่องความขัดแย้งของคนต่างรุ่น ต่างมุมมองในครอบครัวเดียวกัน ก็เริ่มให้เวลาในการสำรวจความรู้สึกนึกคิดของครอบครัวชาวญี่ปุ่น ยุคหลังสงคราม โดยผ่านผลงานภาพยนตร์หลายเรื่อง และหนึ่งในนั้นคือ Tokyo Story (Tokyo monogatari, 1953) เล่าเรื่องราวของชายหญิงชราคนหนึ่งที่อยู่ชนบท และตัดสินใจเดินทางเข้าสู่เมืองหลวงที่โตเกียวเพื่อเยี่ยมลูกๆและหลานของตน แต่ต้องพบกับความรู้สึกผิดหวังเมื่อลูกของพวกเขาต่างก็ต้องทำงานจนไม่มีเวลาให้กับพ่อแม่ของตน ยิ่งไปกว่านั้นคนที่มาคอยดูแลกลับกลายเป็นลูกสะใภ้ซึ่งสูญเสียสามีไปในสงคราม ภาพยนตร์ที่ Ozu เองก็เคยยอมรับว่าตัวเขาชอบมากที่สุดเรื่องหนึ่ง และหากจะให้ความหมายแก่ภาพยนตร์เรื่องนี้ก็นับว่าเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งกับคำว่า "mono no aware" (= inescapable sadness of living) หรือการเข้าใจและยอมรับต่อความงดงามในทุกแง่มุมของชีวิต ไม่เว้นแม้แต่ความเหงาและความตาย

5. I wish

เรื่องราวของเด็กชาย 2 คนที่พ่อกับแม่แยกทางกัน พี่ชายย้ายไปอยู่กับแม่ในเมืองคาโกะชิม่า ส่วนน้องชายต้องอยู่กับพ่อในฟุกุโอกะ พวกเขาติดต่อกันทางโทรศัพท์ และการพยายามเว้าวอนให้พ่อกับแม่คืนดีกัน คุณทำจะรีบหรีเต็มทวันหนึ่งเด็ก ๆ ได้ข่าวถึงการเปิดเส้นทางเดินรถสายใหม่ของรถไฟชิงกันเซ็ง ใครบางคนพูดขึ้นมาว่า ตรงจุดที่รถไฟความเร็วสูงสวนกันที่คิวชู อาจมีพลังเร็นลับบางอย่างที่จะช่วยให้คำอธิษฐานเป็นจริง สองพี่น้องเลยนัดแนะ ชักชวนเพื่อนสนิท นั่งรถไฟไปเจอกันที่คิวชู รอคอยยังจุดที่รถไฟชิงกันเซ็งวิ่งสวนกัน เพื่อจะได้ภาวนาให้ความฝันเป็นจริงตั้งใจหมาย

6. Like father like son

สองสามีภรรยา เรียวตะ ผู้เป็นสามี และมีโคริ ผู้เป็นภรรยา เลี้ยงดู เคย์ตะ ลูกชายวัย 6 ขวบอย่างทะนุถนอมและเอาใจใส่ พวกเขาเพียรหาสิ่งที่ดีที่สุดให้กับลูกน้อย แต่แล้วภาพฝันถึงอนาคตของลูกก็มลายหายดับไปกับตา เมื่อเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลโทรมาแจ้งว่า ตอนที่มิโคริไปคลอดลูกเมื่อ 6 ปีก่อนนั้น พยาบาลได้ให้ทารกผิดคนไป และลูกที่แท้จริงของสองสามีภรรยา โน โนมิยะ ก็อยู่กับคนอื่น ลูกชายตัวจริงของพวกเขาตอนนี้มีชื่อว่า ริวเซย์ และมีพ่อแม่เป็นเจ้าของร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้าริวเซย์ ไม่ได้รับการเลี้ยงดูเป็นปกติแบบที่เคย์ตะได้รับ สองครอบครัวพยายามใช้เหตุผลในการจัดการกับปัญหานี้ นั่นก็คือ ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์จะต้องสลับลูกมาเลี้ยงดู

บทที่ 4

การนำเสนอภาพปัญหาทางสังคมและครอบครัวในภาพยนตร์

คำสาปมรณะ(The ring) และ ห้องเช่าหลอนวิญญาณโหด(Dark water)

ภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องถูกสร้างขึ้นในเวลาใกล้เคียง โดยผู้กำกับฮิเดโอะ นากาตะ ซึ่งทั้งสองเรื่องได้รับความนิยมในฐานะภาพยนตร์สยองขวัญที่น่ากลัวที่สุด โดยเฉพาะภาพยนตร์เรื่องคำสาปมรณะ (The Ring) ได้รับความนิยมอย่างล้นหลามในฐานะภาพยนตร์ที่ดีที่สุด จากการจัดลำดับของผู้ชมและนักวิจารณ์ตลอดทศวรรษที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามภาพยนตร์สยองขวัญทั้งสองเรื่องนี้ได้นำเสนอในแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางสังคมและครอบครัว โดยโครงเรื่องนั้นแสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวของสถาบันครอบครัว และเป็นที่มาของเหตุสยองขวัญและความอาฆาตแค้นของวิญญาณในเรื่อง

ภาพยนตร์คำสาปมรณะ(The Ring)

เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับวิดีโอมรณะซึ่งมีครอบครัวหนึ่งเป็นครอบครัวของนักข่าว ประกอบไปด้วย พ่อแม่ ลูก ซึ่งภรรยาที่เป็นนักข่าวได้หย่าร้างกับสามี เธอเลี้ยงลูกคนเดียว โดยเธอได้ทำข่าวเกี่ยวกับวิดีโอที่ใครดูจบแล้วจะมีเสียงโทรศัพท์ดังขึ้นพร้อมพูดว่า “แกจะตายภายในอาทิตย์” หลังจากที่ดูวิดีโอ เธอได้ตามสืบเรื่องราวจนกระทั่งวันหนึ่งลูกชาย ของเธอเปิดวิดีโอ เธอจึงต้องเลือกปกป้องระหว่างลูกหรือส่วนรวม จากเรื่องที่เป็นปัญหาสังคม หรือปัญหาอาชีพกลายเป็นเรื่องส่วนตัว เธอจึงไปหาอดีตสามีเพื่อหาทางช่วยชีวิตของลูกชาย

ตัวละครที่เป็น background ของเรื่อง

- 1) เร โกะ อนาคตว่า นักข่าวสาวที่หย่ากับสามีมีลูกชาย 1 คน ทำอาชีพเป็นนักข่าว สืบเรื่องราวประหลาดเกี่ยวกับวิดีโอมรณะซึ่งเธอคิดว่าเป็นเรื่องล้อเล่นในหมู่วัยรุ่น จนกระทั่งญาติของเธอตายแบบสยดสยอง หลังจากได้ดูวิดีโอมรณะ เธอจึงตามสืบที่มาของวิดีโอมรณะจนกระทั่งอันตรายมาสู่ลูกของเธอ
- 2) ริวจิ อนาคตว่า อดีตสามีของเร โกะ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ถึงแม้จะหย่าร้างกับภรรยาแล้วแต่สุดท้ายเมื่ออดีตภรรยาและลูกชายตกอยู่ในอันตราย เขาก็กลับไปช่วยครอบครัวตัวเองจนสุดท้ายตัวเองก็เสียชีวิต
- 3) โยอิชิ อนาคตว่า ลูกชายของเร โกะและริวจิ วันหนึ่งขณะที่แม่ไปทำงาน โยอิชิได้ดูวิดีโอมรณะที่แม่เก็บไว้ในห้อง โยอิชิจึงตกอยู่ในสภาพที่จะต้องตายใน 7 วัน

4) ซาดาโกะ ยามามุระ เป็นเด็กที่มีพลังจิตที่รุนแรง เป็นลูกสาวของซามูไรและนักวิทยาศาสตร์ มีฉากหนึ่งที่ ซามูไรถูกนักวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นพ่อของเธอปลัดขังบ่อน้ำแต่เธอไม่ได้เสียชีวิตในทันที เธออยู่ในบ่อน้ำนาน ถึง 7 วันพยายามจะขึ้นมาจากบ่อน้ำแต่สุดท้ายก็เสียชีวิตลง พ่อเธอกลายเป็นวิญญาณเธอจึงมีความแค้นมาก เพราะเธอถูกทิ้งให้ตายอย่างเดียวตายซึ่งคนฆ่าก็คือพ่อของเธอ

ภาพยนตร์ห้องเช่าหลอนวิญญาณ โหด(Dark water)

เรื่องราวเกี่ยวกับสองแม่ลูก โยชิมิ – อิกุโกะ ที่เพิ่งย้ายเข้ามาเช่าบ้านหลังใหม่หลังเธอแยกทางกับสามี และแย่งสิทธิการดูแลลูก ขณะเดียวกันเธอก็ต้องเผชิญกับเรื่องหลอนๆ ที่เกิดขึ้นในห้องของเธอ อย่างเช่น น้ำที่เจ็มนองอย่างหาสาเหตุไม่เจอ เส้นผมปริศนาที่ออกมาจากก๊อก หรือน้ำที่ไหลลงมาจากชั้นบนทั้งที่ไม่มีคนอาศัยอยู่ สุดท้ายเธอก็ได้พบความจริงว่ามีศพเด็กผู้หญิงตายอยู่ในแทงค์น้ำบนคานฟ้า ซึ่งวิญญาณของมิชิโกะ ต้องการความรักจาก โยชิมิ เพราะขาดความรักจากแม่ เคยถูกทิ้งจากครอบครัว เมื่อตายไปแล้วกลายเป็น วิญญาณอาฆาตจากผู้ใหญ่เพราะต้องการความรัก

บทวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมในภาพยนตร์คำสาปมรณะ(The ring) และภาพยนตร์ห้องเช่าหลอนวิญญาณ โหด(Dark water) ดังต่อไปนี้

สภาพสังคมญี่ปุ่น

สังคมอยู่อย่างปัจเจกบุคคล คือสภาพสังคมที่ต่างคนต่างทำงานไว้ชีวิตชีวิตคนเย็นชาไม่พูดคุยกัน อาจเพราะสังคมญี่ปุ่นทุกคนนั้นต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยปราศจากความยืดหยุ่น เช่นต้องเข้าแถวอย่างเป็นระเบียบห้ามส่งเสียงดังในที่สาธารณะ สังคมญี่ปุ่นขึ้นชื่อเรื่องความเอาใจจริงเอาใจและความรับผิดชอบ ผู้คนจะไม่แสดงอารมณ์ออกทางสีหน้า ไม่ว่าจะดีใจ เสียใจหรือรู้สึกเครียดก็จะเก็บไว้

การใช้ชีวิตในประเทศญี่ปุ่นนั้นจึงต้องแข่งขันกันในทุกๆด้าน เช่น แข่งขันกันขึ้นรถไฟฟ้าทุกเช้า-เย็น ทำให้ผู้คนเกิดความเครียด ผู้คนใช้ชีวิตอย่างตัวใครตัวมัน ไม่ใส่ใจคนรอบข้าง แม้กระทั่งครอบครัวและคนรัก หลายครอบครัวที่ผู้ชายเครียดจากการทำงาน ทำให้ไม่สนใจดูแลครอบครัวทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาเช่น การหย่าร้าง

ซึ่งในภาพยนตร์คำสาปมรณะ(The Ring) มีฉากที่พ่อลูกเจอกันระหว่างทาง ท่ามกลางฝนที่ตกทั้งคู่ มองหน้ากันแต่ก็ไม่ได้พูดคุยซึ่งกันและกัน แสดงให้เห็นถึงความไม่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันของคนใน ครอบครัว และฉากที่สะท้อนให้เห็นถึงสังคมที่ผู้คนอยู่กันแบบปัจเจกบุคคลคือฉากที่ริวจิและเร โกะถามถึง

ประวัติของซามาร่ากับพ่อของเธอแต่เขาก็ไม่สนใจที่จะตอบคำถามทั้งคู่เลย แม้ทั้งคู่บอกว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความเป็นความตาย

ในภาพยนตร์ห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทด(Dark water) ฉากที่มีซีโกะรอแม่มารับแต่สุดท้ายแม่ของเธอก็ไม่มารับ จนเธอจึงตัดสินใจเดินกลับบ้านเอง ซึ่งผู้คนที่เห็นก็ไม่ได้สนใจว่าทำไมเด็กคนนี้เดินกลับบ้านเดียว ไม่ได้เข้าไปถามหรือช่วยเหลือ และฉากที่มีประกาศติดเด็กหาย ผู้คนผ่านไปผ่านมาไม่ได้สนใจกระดากที่ติดประกาศเลยแม้แต่นิดเดียวแสดงให้เห็นถึงสังคมที่เป็นปัจเจกบุคคล ผู้คนต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจถึงปัญหาของคนรอบข้างมองแต่ปัญหาของตนเองเท่านั้น

เด็กที่ขาดการดูแลใส่ใจดูแล

พ่อแม่ในยุคปัจจุบัน เพราะสภาพสังคมและวิถีชีวิตที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน และสภาพเศรษฐกิจที่รุนแรง ทำให้พ่อแม่มีเวลาน้อยลงในการอบรมบ่มนิสัยลูก และบางรายอาจจะไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนลูกเลย ส่งผลให้เด็กเรียนรู้รูปแบบการดำเนินชีวิตจากสื่อต่างๆ ที่มีมากมาย เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์และสังคมรอบตัวลูกซึ่งก็หาที่ดีและสร้างสรรค์ได้น้อยมาก ไม่เพียงแต่ปัญหาการเลี้ยงลูกเท่านั้น แต่พ่อแม่ยังต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมเป็นพิษที่เป็นอันตรายต่อการเติบโตอย่างมีคุณภาพของลูก เช่น อิทธิพลของเพื่อน ๆ อิทธิพลของสื่อต่างๆ ค่านิยมที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

ภาพยนตร์คำสาปมรณะ (The Ring) จะเห็นได้ชัดเจนจากฉากแรกของภาพยนตร์เปิดเรื่อง โดยเด็กผู้หญิง 2 คน นั่งดูวิดีโอด้วยกันตามลำพังด้วยความอยากรู้อยากเห็น โดยจะเห็นว่าผู้ใหญ่ไม่อยู่บ้านคอยดูแล ทำให้ไม่มีใครคอยตักเตือนจนทำให้เด็กผู้หญิงทั้ง 2 คน ได้ดูวิดีโออาถรรพ์กันตามลำพังและสุดท้ายก็เสียชีวิตลงหลังจากดูวิดีโอ 1 อาทิตย์

อีกฉากที่เห็นได้ชัดคือ เมื่อพ่อแม่แยกทางกัน โยอิจิอยู่กับแม่ที่มีอาชีพเป็นนักร้อง บ่อยครั้งที่โยอิจิต้องอยู่บ้านคนเดียว อุ่นอาหารทานเอง ไป-กลับโรงเรียนด้วยตัวเอง เพราะเรโกะต้องหาเงินเลี้ยงครอบครัว จะเห็นได้จากฉากที่เรโกะต้องไปตามสืบคดีแล้วทิ้งให้โยอิจิอยู่บ้านตามลำพัง แล้ววิจิถามว่า “โยอิจิอยู่คนเดียวได้หรือ” ซึ่งเรโกะตอบว่า “เค้าคงชินแล้วละ” และอีกฉากหนึ่งที่สะท้อนปัญหาการเลี้ยงลูกแบบปล่อย ปล่อยให้โยอิจิอยู่บ้านตามลำพัง ทำให้วันหนึ่งโยอิจิได้หยิบวิดีโอมรณะขึ้นมาดู

ในภาพยนตร์ห้องเช่าหลอนวิญญาณ โทด(Dark water) ก็มีฉากที่สะท้อนถึงปัญหาพ่อแม่ไม่มีเวลาเลี้ยงลูก จะเห็นได้ชัดจากฉากที่โยอิจิต้องไปทำงาน ทำให้ไปรับลูกที่โรงเรียนช้าเป็นประจำ มีวันหนึ่งลูกของเธอ

รอนานจนกระทั่งตัดสินใจเดินกลับบ้านเอง และหนังยังแทรกเรื่องราวของเด็กสาวที่เป็นวิญญาณชื่อว่ามิชิโกะ เมื่อตอนมิชิโกะยังมีชีวิต แม่ของเธอมักจะมารับเช้าเช่นกันและเธอมักจะกลับบ้านคนเดียว เล่นคนเดียวเสมอ และหลังจากนั้นก็เป็นที่มาที่มิชิโกะประกาศตามหาเด็กสาวที่หายสาบสูญติดอยู่ตามเสาไฟฟ้าเป็นภาพเด็กสาว มิชิโกะที่หายไปในช่วงเดือนกันยายน ซึ่งวันสุดท้ายที่ยังเจอมิชิโกะ เธอตัดสินใจกลับบ้านเองเพราะแม่มารับเช้า แต่สุดท้ายก็หายไป จนกระทั่งตอนสุดท้ายของเรื่องหนังเฉลยว่า มิชิโกะกลับไปอยู่ที่พาร์กเมนต์ เธอขึ้นไป เล่นบนคาน้ำฟ้าและปีนแท่งคาน้ำจนตกลงไปเสียชีวิต ซึ่งก็ไม่มีใครทราบถึงการเสียชีวิตของมิชิโกะ เธอจึงมีความแค้นหลังเธอตาย เธออิจฉาเด็กที่มีครอบครัวอบอุ่น จึงมาตามหาความรักความอบอุ่นจากแม่เด็กคนอื่น เพราะเมื่อยังมีชีวิตเธอไม่เคยได้รับ ฉะนั้นนอกจากสะท้อนถึงการปล่อยปละละเลยทำให้เด็กขาดความรัก ความอบอุ่นจนเกิดการสูญเสียเกิดขึ้นแล้ว ยังสะท้อนถึงสังคมที่ไม่ได้สนใจต่อเพื่อนมนุษย์ เมื่อมีเด็กคนหนึ่ง หายไปก็ไม่ได้มีใครสนใจที่จะตามหาจริงๆ แม้กระทั่งเธอเสียชีวิตก็ไม่มีใครทราบ

ปัญหาการหย่าร้าง

สำหรับเด็กแล้ว การหย่าร้างของพ่อแม่เป็นประสบการณ์ที่เครียดและสับสน ไม่ว่าจะเด็กวัยใดก็มัก รู้สึกไม่มั่นคงและขุ่นเคืองกับการที่พ่อแม่จะเลิกกัน จะเห็นได้จากภาพยนตร์คำสาปมรณะ(The ring) และห้องเช่าหลอนวิญญาณโหด(Dark water) ทั้งเร โกะและ โยชิมิต่างก็เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวเหมือนกัน(Single mom) หลังจากหย่าร้างกับสามี ก็ทำหน้าที่หาเงินเลี้ยงดูบุตรของตน ซึ่งในสังคมญี่ปุ่นถือว่าเป็นเรื่องปกติ

ในภาพยนตร์คำสาปมรณะ (The Ring) เร โกะและริวจิหย่ากัน โยอิจิจูในความดูแลของเร โกะ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อและลูกชายหลังจากหย่าร้างไม่ค่อยสนิทกันนัก จะเห็นได้จากฉากที่โยอิจิเดินทางกลับบ้าน ระหว่างทางได้พบกับพ่อ แต่โยอิจิลับแสดงท่าทีเมินเฉย ไม่กล่าวคำทักทายราวกับคนที่ไม่รู้จักกันอาจเป็นเพราะตั้งแต่พ่อแม่แยกทางกัน โยอิจิจิไม่เคยได้พบพ่ออีกเลย พ่อไม่เคยคิดที่จะมาหาหรือสนใจ ทำให้ตอนเจอหน้ากัน โยอิจิจิทำท่าเหมือนไม่รู้จักพ่อของตน แต่ตอนท้ายสุดเมื่อเกิดเรื่องริวจิจิหาทางช่วย เร โกะและ โยอิจิจิจากคำสาปวิดีโอมรณะ

แต่ในภาพยนตร์เรื่องห้องเช่าหลอนวิญญาณโหด (Dark water) โยชิมิกับฮามาตะไม่ได้หย่าร้างกัน ด้วยความเข้าใจที่ผิดนัก เนื่องจากฮามาตะก็ต้องการจะเป็นผู้ดูแลลูกเช่นกัน จึงมีการฟ้องหย่าเกิดขึ้น โยชิมิ นางเอกของเรื่องต้องต่อสู้เพื่อได้สิทธิในการเลี้ยงดูลูกกับฮามาตะเพราะเธอโดนสามีกล่าวหาว่ามีปัญหาทางจิต ปัญหาการแย่งเลี้ยงดูบุตรก็เกิดขึ้นบ่อยซึ่งหากมีปัญหาการหย่าเกิดขึ้น จะต้องตกลงกันให้ได้ว่าใครจะเป็นผู้เลี้ยงดูบุตร ซึ่งสุดท้ายแล้วหากตกลงกันไม่ได้ก็ต้องให้ศาลตัดสิน ศาลจะดูแลความเป็นอยู่ของเด็กเป็นหลักว่าใครสามารถเลี้ยงดู อบรมเด็ก ได้ดีกว่ากันทั้งในเรื่องของการเป็นอยู่รวมไปถึงการศึกษา ตามธรรมเนียมคนเป็นแม่จะมีการเอาใจใส่เลี้ยงดูลูกได้ดีกว่าพ่อ กฎหมายจึงให้แม่ได้เปรียบหากมีการสู้คดี

เกิดขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องดูสิ่งแวดล้อมและข้อเท็จจริงต่างๆ หากปรากฏว่าหากอยู่กับแม่แล้วสวัสดิภาพการ เป็นอยู่ ความสมัครใจของเด็ก สุขภาพการเป็นอยู่ชัดเจน การเงินมีปัญหา ทำให้เด็กขาดการพัฒนาที่ดีหรือ แม่มีปัญหาทางจิต เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้เป็นพ่อจะยอมได้เปรียบโดยในภาพยนตร์มีฉากที่ทั้งคู่ไปพบศาล และมี การสอบถามความพร้อมในการเลี้ยงดูบุตร สถานภาพทางการเงิน แม้กระทั่งสุขภาพจิตด้วย

ความล้มเหลวในสถาบันครอบครัว

ในภาพยนตร์คำสาปมรณะ(The ring) แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวของสถาบันครอบครัว เช่น ริวจิ เป็นอาจารย์ใช้ชีวิตกับนักศึกษาโดยไม่ได้สนใจครอบครัวเก่าหรือไปเยี่ยมลูกบ้างเลย จนเรโกะต้องทำงานจน ไม่มีเวลาเลี้ยงดูโยอิจิ การที่พ่อแม่เลิกรักกันสร้างปมปัญหาในจิตใจให้เด็ก เด็กไม่มีความสุข เด็กที่พ่อแม่เลิก กันจะเป็นเหยื่อของสิ่งต่างๆในสังคมได้ง่ายๆ เช่น เหยื่อของเกมส์ เหยื่อของยาเสพติด หรือเพื่อนที่ไม่ดี ใน ภาพยนตร์มีฉากที่โยอิจียู่บ้านคนเดียวก็ไปเปิดวิดีโอจนทำให้ตกอยู่ในคำสาปของวิดีโอ ซึ่งสาเหตุการ เสียชีวิตของโยอิจิก็คือเพราะขาดการเอาใจใส่ ปล่อยให้เด็กอยู่บ้านคนเดียวบ้างหรือเอาไปฝากให้ตายายเลี้ยง บ้าง เด็กเลยไปดูวิดีโอทำให้โยอิจิโดนคำสาปเสียชีวิตในสุด และฉากที่นักวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นพ่อฆ่าซาดา โกะก็แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวของสถาบันครอบครัว ผู้เป็นพ่อฆ่าลูกสาวของตนเองเป็นความโหดร้าย ในสังคมที่ไม่มีใครทราบ จนกระทั่งซาดาโกะที่ตายในบ่อน้ำกลายเป็นวิญญาณอาฆาตแค้นต่อสังคมอยากให้ สังคมรับรู้ถึงความโหดร้ายจึงเกิดเป็นวิดีโอลูกโซ่ หากใครได้ดูแล้วไม่ส่งต่อก็จะเสียชีวิตภายใน 7 วัน

ในภาพยนตร์ Dark water จะเห็นได้ว่าโยชิมิ เป็นหญิงสาวที่มีปมด้อยในความเป็นเพศหญิงของ ตัวเอง ตั้งแต่วัยเด็กที่ไม่เคยชอบภาพลักษณ์ตัวเอง ไม่เคยเปลือยเปลือยกับการมีเพศสัมพันธ์มีเพียงความ เจ็บปวดทรมาน และมีชีวิตคู่ล่มสลายเหมือนรุ่นแม่รุ่นยาย อีกทั้งยังมีรสนิยมแปลกแยกจากคนอื่นทั้งรสนิยม เรื่องความงามหรืออุปนิสัยหรือความสุขสมเปลือยเปลือยทางกาย โลกที่สะท้อนในสายตาของเธอกับโลกที่ สะท้อนในสายตาของผู้อื่นแตกต่างกันอย่างยิ่ง และการเสียชีวิตของมิชิโกะก็แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลว ของสถาบันครอบครัว เพราะขาดพ่อแม่ดูแลเอาใจใส่ เด็กต้องไปกลับบ้านเอง เล่นคนเดียวจนวันหนึ่งไปเล่น บนหาดฟ้าแล้วตกลงไปในแทงค์น้ำจนเสียชีวิต แต่ก็ไม่มีใครทราบ เด็กก็เลยกลายเป็นวิญญาณที่อาฆาตต่อ ผู้ใหญ่เพราะขาดความรักจากพ่อแม่ เลยมมาแข่งแม่ไปจากเด็กคนอื่น

การใช้ความรุนแรง

ในภาพยนตร์คำสาปมรณะ(The ring) มีฉากที่ซามูเอล เด็กผู้มีพลังจิตที่รุนแรงถูกนักวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นพ่อของเธอ ผลักลงบ่อน้ำแต่เธอไม่ได้เสียชีวิตในทันที เธออยู่ในบ่อน้ำ 7 วันพยายามจะขึ้นมาจากบ่อน้ำ แต่สุดท้ายก็เสียชีวิตลง พ่อเป็นผีเธอจึงมีความแค้นมากเพราะถูกฆ่าตายตั้งแต่ยังเล็ก เธอจึงภาวนาอยู่ใต้ก้นบ่อให้ได้เกิดใหม่อีกครั้งและมีแม่ที่ดี ๆ ชักคนจึงส่งกระแสพลังออกไป ด้วยความบังเอิญที่ไปตรงกับเครื่องเล่น VDO และรับพลังจิตของเธอเอาไว้ เธอจึงใช้มันเป็นสิ่งเผยแพร่ความสุขของ

ในภาพยนตร์ ห้องเช่าหลอนวิญญาณโหด (Dark water) มีฉากที่แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงคือตอนที่โยชิมิทะเลาะกับฮามาดะมีการใช้ความรุนแรงและมีปากเสียงกัน คำทอกันด้วยคำหยาบคายและฉากที่โยชิมิเห็นลูกอยู่กับฮามาดะ ก็เข้าไปกระชากตัวลูกอย่างแรงเพื่อให้กลับไปกับตน

สรุปผลวิจัย

ญี่ปุ่นเป็นประเทศให้ความสำคัญกับปัญหาทางสังคมอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาในครอบครัวซึ่งเป็นพื้นฐานแรกของสถาบันสังคม ในภาพยนตร์ผู้กำกับและผู้สร้างบทหรือวรรณกรรมจำนวนมาก สร้างโครงเรื่องบนพื้นฐานความคิดที่ต้องการนำเสนอปัญหาทางสังคม ไม่เว้นแต่ในภาพยนตร์แบบสยองขวัญ

จากการศึกษาภาพยนตร์ทั้งสองเรื่องของผู้กำกับฮิเดโอะ นากาตะ ส่วนใหญ่จะเป็นภาพยนตร์แนวสยองขวัญ มองเผินๆอาจจะมีที่น่ากลัวของตัวละครซึ่งเป็นวิญญาณแต่จริงๆแล้วภาพยนตร์ของผู้กำกับฮิเดโอะ นากาตะกลับสอดแทรกปัญหาทางสังคมและสถาบันครอบครัวไว้ ซึ่งประเด็นต่างๆมีดังต่อไปนี้

1) สภาพสังคมญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นมีความเจริญทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจแต่ผู้คนกลับใช้ชีวิตอย่างปัจเจกบุคคล ต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจปัญหาของคนรอบข้างนอกจากปัญหาของตนเอง ผู้คนแข่งขันกันในทุกๆด้านเช่น การใช้ชีวิตประจำวัน การทำงาน ทำให้สังคมญี่ปุ่นส่วนใหญ่ประชากรจะมีความเครียดสูงและพบว่ามีปัญหาการหย่าร้างคิดอันดับของโลก

2) เด็กที่ขาดการดูแลเอาใจใส่

เนื่องจากสังคมญี่ปุ่นที่เปลี่ยนไปไม่เหมือนสมัยก่อนที่ภรรยาต้องคอยดูแลสามี เลี้ยงลูกและทำงานอยู่ในบ้านเท่านั้น ในปัจจุบันผู้หญิงก็ทำงานนอกบ้าน และมีผู้หญิงส่วนมากที่หย่ากับสามี ทำให้ต้องเป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวจึงทำให้ไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูกอาจจะนำลูกไปฝากไว้กับตายายหรือปล่อยให้เด็กอยู่บ้านตามลำพัง ซึ่งเด็กต้องการความรัก ความเอาใจใส่จากพ่อแม่ เด็กที่พ่อแม่ไม่มีเวลาเลี้ยงดู จะเป็นเหยื่อของสิ่งต่างๆได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็น เหยื่อของยาเสพติด คบเพื่อนที่ไม่ดี ประพฤติตัวไม่เหมาะสมหรือแม้กระทั่งมีปัญหาทางจิต

3) ปัญหาการหย่าร้าง

เนื่องจากสภาพสังคมที่มีความแข่งขันที่สูงทั้งเรื่องของชีวิตความเป็นอยู่ หน้าที่การงานการมีหน้ามีตาในสังคมจนทำให้มองข้ามสิ่งที่สำคัญที่สุดไป นั่นก็คือการใช้ชีวิตกับครอบครัว บางคนทำงานจนละเลยสมาชิกในครอบครัว ให้ความสำคัญกับคนน้อยลงจนเกิดปัญหาต่างๆตามมา ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวถ้าไม่เข้าใจกันขาดทักษะในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และหากสะสม

ความขัดแย้งเป็นเวลานาน ความขัดแย้งนั้นอาจขยายเป็นความรุนแรงในครอบครัวในที่สุด ส่งผลให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวและการหย่าร้างตามมาได้

4) ความล้มเหลวทางสถาบันครอบครัว

ครอบครัวเป็นการรวมตัวของบุคคลที่มีความรัก ความผูกพันกัน มีปฏิสัมพันธ์กันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมที่เล็กที่สุดแต่เป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยสังคมแรกที่หล่อหลอมชีวิตของคนในครอบครัวให้การเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน ความเอาใจใส่ซึ่งกันและกันในครอบครัว หากใส่ใจดูแลกันลดลง สิ่งแวดล้อมภายนอก คือ กลุ่มเพื่อนอาจมีความสำคัญมากกว่าครอบครัว ถ้าได้ไปเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่ไม่ดีเป็นคนเลวร้าย ปัญหาอื่นๆ อาจตามมา เช่น ดิถคารพนัน ยาเสพติด เป็นต้น สภาพที่เกิดขึ้นเช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึง “ความล้มเหลวของสถาบันครอบครัว” ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ ความแตกแยกของพ่อแม่ในการครองชีวิตคู่ ความไม่สนใจ ใสใจดูแลลูก การทุ่มเทให้กับการทำมาหากิน หรือสิ่งอื่นๆ มากกว่าลูก

5) ปัญหาความรุนแรง

ความรุนแรงในครอบครัวเกิดจากหลายสาเหตุรวมกัน คือ สาเหตุด้านตัวบุคคล สาเหตุด้านครอบครัวและสาเหตุด้านสังคม เมื่อมีความรุนแรงในครอบครัวหรือการทำร้ายกันภายในครอบครัวเกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อความบาดเจ็บทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งสามารถส่งผลให้ครอบครัวที่มีปัญหาความรุนแรงไม่สามารถหาหน้ที่ครอบครัวที่ดีได้ เพราะว่าสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวได้ถูกทำลายลง สามี ภรรยา หรือ พ่อ แม่ ไม่สามารถหาหน้ที่ของตนได้ดี ครอบครัวไม่สงบสุข ห่างเหิน ขาดความรัก ความสามัคคีและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข ในที่สุดก็เกิดการหย่าร้าง ครอบครัวแตกแยก

บรรณานุกรม

เอกสารและสื่อตีพิมพ์

กัลยากร ว่องวิษกร. “ภาพยนตร์สะท้อนปัญหาสังคมและครอบครัวผ่านมุมมองของผู้กำกับ อิโรคาสุ

โกลเรอะเดะ.” ภาควิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557

คนญี่ปุ่น (2524). กรุงเทพมหานคร: สารมวลชน

ชนาทิพย์ ปัญญา. (2555). การตกงานกับการเกิดโอมเลตในประเทศญี่ปุ่น. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปราณี จงสุจริตธรรม. (2543). กระจกส่องญี่ปุ่น. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพมหานคร: ภาษาและวัฒนธรรม

ฟูคุทาเคะ ทะคะชิ. (2538). โครงสร้างญี่ปุ่น. บุญยง ชื่นสุวิมล. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโครงการตำรา

สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

มนธา พิมพ์ทอง. (2547). มองสังคมญี่ปุ่นหลังสงครามโลกครั้งที่2. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพมหานคร:

พฤกษ์วาริ

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กมล แสงทองศรีกมล. ลักษณะพิเศษของครอบครัวญี่ปุ่น. สืบค้นจาก

<http://www.japankiku.com/tour/nihonnokodomo.htm> ค้นหาข้อมูลเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2558

จรรยา เศรษฐบุตร. (2549). ลูกนญี่ปุ่น ชุกตัวอยู่ในรังพ่อแม่. สืบค้นจาก

<http://www.popterm.mahidol.ac.th/newsletter/showarticle.php?articleid=17>. สืบค้นเมื่อวันที่ 17

พฤศจิกายน 2558

ชยวรรศ มานะศิริ. (2553). **ธรรมบันเทิง : Tokyo Sonata** วิกฤตครอบครัวโตเกียว. สืบค้นจาก

<http://www.manager.co.th/Dhamma/ViewNews.aspx?NewsID=9530000154831> สืบค้นเมื่อวันที่

16 พฤศจิกายน 2558

William Kremer. (2556). **ทำไมโรค อีโคโคโรนาทำให้หนูมูญู่ไม่ออกจากห้อง**. สืบค้นจาก

http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1373026680. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน

2558

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล

นางสาวธัญญาวรรณ ไชยานุวงศ์

วันเกิด

9 กันยายน พ.ศ. 2536

ที่อยู่

155/74 สุรชาติพิพย์ 1 อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

ประวัติการศึกษา

จบชั้นมัธยมปีที่ 1-6 จากโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์

สาขา เอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง

สนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม

